

40. Łódź – marzec 1925 W wiosennym śniegu

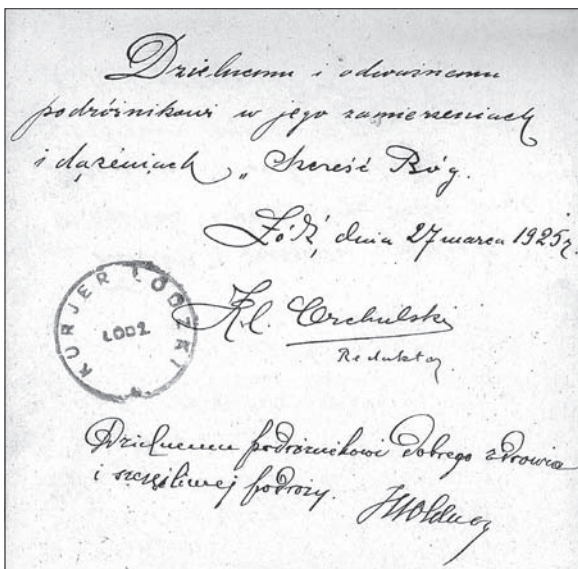
W ubiegły piątek zawiątał do Łodzi p. Kazimierz Nowak, lat 35, rodem z Poznania, który uskuteczniła podróż naokoło świata na rowerze bez pieniędzy. Głównym bagażem pana N. jest aparat fotograficzny i odnośne przybory, ponieważ zasadniczym środkiem utrzymania jego jest zysk osiągnięty z fotografowania.

P. Nowak z zawodu jest bankowcem i wyruszył w drogę, mimo że posiada żonę i dwoje dzieci. Na usprawiedliwienie tego kroku należy dodać, że pani N. posiada w Poznaniu dobrą posesję.

P. N. z Poznania wyruszył dnia 7-go marca r. b. i przejechał dotychczas Gniezno, Toruń, Płock, Warszawę, Łowicz. Z Łodzi P. N. wyjeżdża do Częstochowy, następnie do Krakowa, Lwowa, Budapesztu, Białogrodu, Bukaresztu, Warny, Konstantynopola, Salonik, Aten i dalej. W podróży swej przebywa dziennie 60–70 km. Dystans, który ma przebyć, oblicza na 32 tysiące km.

Tak o Nowaku rozpiisał się w swoim niedzielnym wydaniu „Kurier Łódzki” (oryg. pisownia: „Kurjer”) z 29 marca 1925 roku.

Kazimierz był w Łodzi tylko raz, zaledwie przez cztery dni (od 26 do 30 marca), podczas swojej pierwszej większej wyprawy. Natomiast „łódzkie” wpisy w jego pamiętniku zajmują aż trzy strony. Wśród życzliwych dedykacji znajduje się także ta od prezydenta miasta pana Mariana Cynarskiego. Ale są też życzenia łódzkiej agencji

Wpisy w pamiętniku od dziennikarzy „Kuriera Łódzkiego”

Łódź w ilustracji

DODATEK NIEDZIELNY DO „KURJERA ŁÓDZKIEGO”.

Rok II.

Łódź, dnia 5 kwietnia 1925 roku.

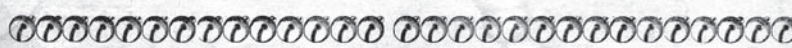
Nr. 14.

Parki łódzkie w zimie.

■ Park im. H. Sienkiewicza. Młodzież szkolna, z powodu spóźnionego śniegu w tym roku, dopiero przy końcu marca mogła użyć rozrywek zimowych. ■

Strona z dodatku do „Kuriera Łódzkiego” z 5 IV 1925 r., który ukazał się kilka dni po wyjeździe Nowaka z Łodzi

warszawskiego Banku dla Handlu i Przemysłu, Polskiego Banku Handlowego, łódzkiego oddziału Banku Przemysłowców w Poznaniu, dowódcy łódzkiego szpitala oraz dwóch redakcji – „Kuriera Łódzkiego” i dziennika „Republika”.

Jednak to nie przyjazd Kazimierza Nowaka był wśród wydarzeń numerem jeden, lecz wizyta Józefa Hallera, co zresztą „Kurier Łódzki” uświetnił specjalnym niedzielnym dodatkiem „Łódź w ilustracji”. Najbardziej dumni z tych odwiedzin mogli się czuć przedstawiciele Związku Hallerczyków, który istniał wtedy w Łodzi. Hallerczycy mieli wówczas swoje święto, uroczysty zjazd z poświęceniem sztandaru Chorągwi Łódzkiej.

Przypomnijmy, że zmarły w Londynie Józef Haller był generałem Wojska Polskiego, twórcą legionów polskich na terenie Austro-Węgier i późniejszym przewodniczącym Związku Harcerstwa Polskiego, a także dowódcą wojsk przedpola podczas obrony Warszawy w trakcie wojny polsko-bolszewickiej.

Ale to nie wszystko w związku z pobylem Nowaka w Łodzi. 5 kwietnia dziennikarze „Kuriera” wspomnieli o wędrowcu w niedzielnym dodatku, w artykule składającym się z tytułu *Rowerem naokoło świata*, zdjęcia rowerzysty i jednego zdania podpisu: „Kazimierz Nowak (poznaniaczek), który ubiegłego tygodnia przejeżdżał przez Łódź”. Notka o Nowaku sąsiadowała z fotoreportażem „Parki łódzkie zimą”. Nie bez powodu. W 1925 roku pierwszy śnieg tamtej zimy spadł dopiero pod koniec marca! To właśnie dlatego w dodatku

ROWEREM NAOKOŁO ŚWIATA.

Kazimierz Nowak (poznaniaczek), który ubiegłego tygodnia przejeżdżał przez Łódź.

Zdjęcie K. Nowaka w łódzkiej gazecie z 5 IV 1925 r.

„Łódź w ilustracji” znalazły się zdjęcia zaśnieżonych parków. To nie były spóźnione fotografie. To zima wtedy była spóźniona.

***

Siedzibą redakcji „Kurier Łódzkiego” od 1911 roku była piękna trzypiętrowa kamienica Scheiblerów z charakterystyczną wieżyczką. Znajduje się na ul. Piotrkowskiej pod numerem 11, na rogu ul. Próchnika. Była to kamienica należąca do rodziny Scheiblerów, jednej z najbardziej znamienitych rodzin łódzkich przemysłowców. Karol Wilhelm Scheibler był właścicielem ogromnej przędzalni bawełny. W tej kamienicy, wzorowanej na stylu włoskiego renesansu, znajdował się skład główny produktów jego firmy. Co ciekawe, to właśnie na osobie Karola Scheiblera Władysław Reymont wzorował postać Hermana Bucholca w powieści „Ziemia obiecana”.

Czy wiesz, że...

...prezydent Łodzi w latach 1923–1927 Marian Cybarski rozpoczął budowę wodociągów i kanalizacji w tym mieście? Jego zasługą jest też budowa Parku Ludowego na Zdrowiu oraz to, że w łódzkim pogotowiu zaczęły jeździć do chorych pierwsze karetki. Prezydent był z wykształcenia sędzią śledczym. Dwa lata po spotkaniu z Kazimierzem Nowakiem został zamordowany na progu swojego domu przez zdesperowanego bezdomnego brukarza, który nie mógł znaleźć pracy.

Wiemy także, że łódzki oddział warszawskiego Polskiego Banku Handlowego, którego dyrektor wpisał się Kazimierzowi Nowakowi do pamiętnika, mieścił się w kamienicy Domu Towarzystwa Akcyjnego Ludwika Geyera przy Piotrkowskiej 74.

Do zobaczenia na miejscu

W Łodzi warto zajrzeć przede wszystkim na ul. Piotrkowską, żeby odszukać choćby te dwa miejsca, które odwiedził Nowak w 1925 roku. Ale nie tylko dlatego. Piotrkowska jest unikatem w skali światowej, jedną z najdłuższych handlowych ulic w Europie. Ma ponad cztery kilometry długości, ciągnie się pomiędzy placem Wolności i placem Niepodległości. To przy niej skupione są najważniej-

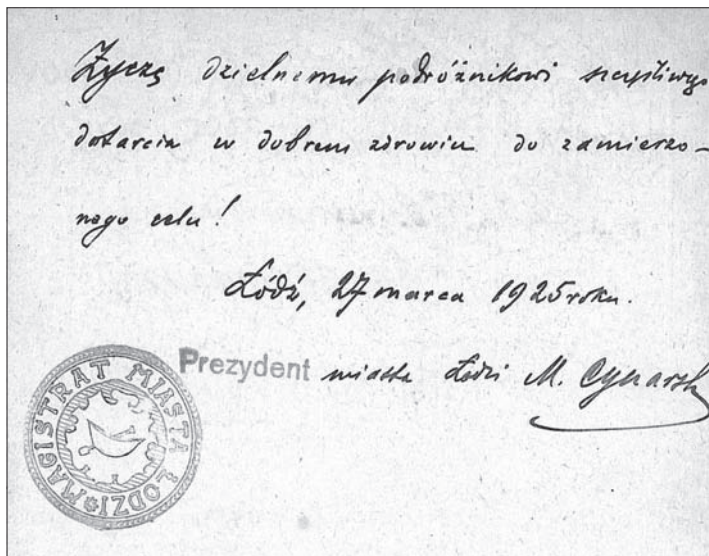
A to ci dopiero...

Z działu ogłoszeń tego samego wydania „Kuriera Łódzkiego”, w którym znalazła się notka o Nowaku, można było się dowiedzieć, że w Poznaniu poszukiwany jest... ruchliwy przedstawiciel dobrze zaprowadzony w drukarniach oraz że „tramwaj łódzki jest to stworzenie z gatunku miejskich żółwiów”.

sze i najcenniejsze zabytki Łodzi, rzeźby tworzące Galerię Wielkich Łodzian, słynna Ławeczka Juliana Tuwima (na której można dosiąć się do polskiego poety) oraz Aleja Gwiazd – dwa rzędy wmurowanych w chodnik tablic honorujących wybitnych polskich aktorów i reżyserów.

Niedaleko ulicy Piotrkowskiej, pomiędzy ulicami Karskiego i Zachodnią, znajduje się jedno z największych centrów handlowych w naszej części Europy. To Manufaktura, utworzona w miejscu dawnej fabryki włókienniczej Izraela Poznańskiego, wtopiona we wspaniałą ceglana architekturę przemysłową.

Życzenia na dalszą drogę od prezydenta Łodzi Mariana Cynarskiego (27 III 1925 r.)